

RODOLJUB.

Izhaja dvakrat na mesec ter stane za vse leto 1 K 60 v., za pol leta 1 K. — Za oznanila plačuje se od dvostopne petit-vrste 16 v. če se enkrat tiska; 24 v. če se dvakrat, in 30 v. če se trikrat tiska. — Večkratno tiskanje po dogovoru. — Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošiljati „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništvu „Rodoljuba“. — Pisma izvolijo naj se frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Kaplana so ubili.

V Makolah na Štajerskem se je primeril slučaj, ki gotovo obudi veliko senzacijo. Tam so namreč domači kmetijski fantje ubili svojega »dušnega pastirja«, kaplana Antona Mikliča.

Ne prihaja nam na misel, da bi ubijalce opravičevali. Naše prepričanje je, da se pri nas uboj sploh premilo kaznuje in če zadene storilce najostrejša kazen, so jo v polni meri zaslužili.

Drugo pa je, če vprašamo, kdo je pravi moralični provzročitelj tega uboja, kdo je pravi krivec. In na to moramo odgovoriti, da duhovščina sama. Da, duhovščina je kriva strašne podivjanosti, ki vlada med našim kmetijskim ljudstvom, katera podivjanost je dandanes desetkrat hujša, kakor je bila še pred nekaj leti, in če sedaj žanje, kar je sejala, je dobila to, kar je sama iskala.

Ubiti kaplan Miklič je bil pravi tip tistih duhovnikov, ki spravijo s svojim postopanjem tudi najponižnejšega človeka v tako jezo, da sam ne ve, kaj dela. Ta Miklič je bil hujskač prve vrste, surov in nasilen. Vse je hotel vladati, vsakdo naj bi kakor pes pred gospodarjem ležal pred njim na trebuhu in ga molil kakor kako višje bitje, vsaka prosta volja naj bi pred njim ponehala. S prižnice je ljudi napadal in zasramoval, kakor more le človek, ki nima več omike, kakor kak šintarski hlapec in se vtikal v vse, samo za svoj pravi poklic se ni menil. Ali se je čuditi, če so ljudje, videč, da je ta »duhovni oče« pravi ničvrednež, izgubili vse spoštovanje pred njim, da so ga sovražili in da naposled, ko jih je dejanjski napadel, tako pretepli, da je umrl? Ne, ni se čuditi!

Pa nikari misliti, da je ta kaplan Miklič kaka izjema. Tako, kakor je ta človek divjal v Makolah, divja še vse polno duhovnikov po Slovenskem, posebno pri nas na Kranjskem. S prižnice sčujejo tako strahovito, da je potrpežljivost ljudstva kar občudovati. In koliko slučajev smo že doživeli, da je duhovnik sam organiziral pravi tolovajski napad na politične nasprotnike. Pomislimo samo na Goče, kjer je kurat Ferjančič provzročil tak napad, potem pa ljudi učil, kako naj po krivem prisegajo.

Slučaj v Makolah je imel tragičen izid, v ostalem pa se razmere v drugih krajih po Slovenskem čisto nič ne razločujejo od razmer v Makolah, ker duhovniki z malimi izjemami povsod tako divjajo, kakor tam, kjer je bil naposled kaplan ubit.

Duhovščina zvrča seveda vso krivdo na druge in ne sprevidi, da je teh razmer ravno tako sama kriva, kakor je Miklič sam kriv, da so ga ubili. Če se pasje ponižnosti vajeni slovenski kmet tako daleč spozabi, da dvigne pest proti duhovniku, ki ga ima za nekakega polboga, če se le količkaj spodobno obnaša, potem je gotovo, da morajo biti razmere neznosne.

Slučaj v Makolah je glasan »memento« katoliški duhovščini, zakaj, če pojde tako naprej, kakor dosihdob, potem se bodo ljudje začeli kar pribelem dnevu klati.

Politični pregled.

Štrajk kmetijskih delavcev v Galiciji.

Galicija je v zadnjem času torišče štrajkov, kar le dokazuje, v koliki bedi je ta nesrečna dežela, kjer se je dvignil kmet proti svojemu gospodu šlahčiču, ki ima nad njim absolutno moč, kateri ga izrablja in izsesava do zadnje kaplje krvi. Galijski kmet ni skoro nič na boljšem kot kmet srednjega veka, kateri je bil suženj graščakov, njih delavna moč, sicer pa nižje vrste človek, ali celo žival. Da je to resnično, dokazuje dejstvo, da so se uprli vsi poljski kmetje nakrat, brez posebnega sporazumljenja, brez agitacije in brez organizacije. Sprva so se uprli samo delavci iz nekaterih vasi šlahčičem, in temu zgledu je sledilo tekom dveh tednov več nego 100 vasi, ker je njih beda priklopela do vrhunca, in so prišli do prepričanja, da je boljše takoj poginiti, kakor živeti še nadalje v toliki revščini in pod tako hudim pritiskom. Spočetka so bili ti štrajki povsem mirni, a sedaj pa dobivajo že nevarnejši značaj. Kmetje so začeli napadati orožnike tako, da so ti primorani streljati ter celo cele plemiške graščine, katere požigajo, kar delavce po drugih vaseh le hujska in navdušuje, naj se priklopijo štrajku. Ker je delo po poljih zastalo, so dobili posestniki delavce od drugod, toda štrajkujoči jih siloma odganjajo ter pustošijo zemljo. Več oseb je tudi ranjenih, mnogo kmetov zaprtih; sploh je postal položaj tako nevaren, da pošilja vlada na vse strani vojaštvo v okraje, kjer štrajkajo besni, lačni kmetje.

Domače in razne novice.

„Gospodarska Zveza“ je izgubila svojega »zaslužnega« — predsednika. Dr. Šusteršič se je odpovedal. Prišel je do spoznanja, da se mora združna organizacija očistiti vsega nezdravega in

neumestnega, ter vsled tega odstopil. »Slovenec« pravi, da je to nov dokaz dr. Šusteršičeve očetovske skrbi za združništvo. Lepo oče, ki zapusti svojega otroka v velikih stiskah! Seveda se mnogo ugiba o vzrokih dr. Šusteršičevega odstopa. V obče prevladuje mnenje, da igra dr. Šusteršič vlogo podgane, ki prva zapusti potapljačo se ladjo. Čuje se pa še drugo mnenje: Da je vlada dala »Gospodarski zvezi« podporo s pogojem, da odstopi dr. Šusteršič, ker nima zaupanja do dosedanjega predsednika. In najbrž bo ta slednja verzija resnična in je dr. Šusteršič popolno pravilno povedal, da odstopi, ker se mora združna organizacija očistiti vsega nezdravega in neumestnega.

Podpora mizarski zadrugi v Št. Vidu — odklonjena. — Klanfarjev Tone, za občni blagor silno zavzeti župan v Št. Vidu, je bil med prvimi, ki so poslali klerikalnim poslancem zaupnico za obstrukcijo. Ker se Šentvidci obstrukcije tako vesele, jih gotovo tudi razveseli vest o sklepu deželnega odbora glede podpore mizarski zadrugi v Št. Vidu. Za pospeševanje malega obrta je bil deželni odbor postavil v proračun 10.000 K, posebno z ozirom na to, da se mizarski zadrugi v Št. Vidu omogoči naprava malih mašin. Če smo prav poučeni, se mizarski zadrugi za te stroje precej mudi. Deželni odbor je v svoji seji v torek, dne 22. t. m. sklenil, da se mizarski zadrugi v Št. Vidu nič ne izplača, ker deželni zbor te podpore ni potrdil. Gosp. Arhar, načelnik mizarske zadruge v Št. Vidu, zahvalite se za ta uspeh obstrukcije dr. Šusteršiču in Klanfarjevemu Tonetu!

Vodovod v Planini — odklonjen. Planina je vodovoda zelo nujno potrebna. Upeljano je že vse, kar treba za napravo in tudi pogodba zaradi zgradbe je že sklenjena, tako da bi se vodovod lahko začel takoj graditi. Za to napravo je deželni odbor že pred več časom obljubil, 20 odstotkov prispevka, seveda s pogojem, če deželni zbor to potrdi. Ker pa dež. zbor tega vsled obstrukcije ni mogel potrditi in torej ni kredita, je deželni odbor v svoji seji dne 22. t. m. sklenil, da 20% prispevka za zgradbo vodovoda ne izplača in tudi že sklenjene pogodbe ne odobri, vsled česar se zgradba zavleče vsaj za eno leto. Planinci — zahvalite se za to dr. Šusteršiču, Žitniku in kravarju Drobničju!

Podpora za oškodovance po ujmah — odklonjena. Deželni odbor kranjski je postavil v proračunu svoto 16.000 K

za podporo raznim pogorelcem in drugim nesrečnikom, ki so oškodovani po umah. Ker pa deželni zbor vsled klerikalne obstrukcije tega zneska ni potrdil, je deželni odbor v seji dne 22. m. m. sklenil, da ne more deliti nobenih podpor. Tudi pogorelci v Zdenški vasi so v nevarnosti, da pridejo ob podporo. Poškodovanci — zahvalite se za to dr. Šusteršiču, Jakliču in drugim katoliškim poslancem!

Podpora za pota, občine in cestne odbore — odklonjena. V proračunu je postavljen znesek 20.500 kron za podpore občinam in cestnim odborom. Ker deželni zbor vsled klerikalne obstrukcije te podpore ni potrdil, je deželni odbor v svoji seji dne 22. m. m. sklenil, da te podpore ne izplača. Posebno ribniški cestni odbor, ki je precej zadolžen, bo občutil posledice. Ribničanje — zahvalite se za to razgrajadema Pakižu in Jakliču, ki sta onemogočila delovanje deželnega zbora!

Nakup bikov — odklonjen. Za nakup plemenskih bikov je deželni odbor postavil v proračun 5200 K. Ker pa dež. zbor vsled klerikalne obstrukcije te svote ni potrdil, je dež. odbor dne 22. m. m. v smislu postave sklenil, da se biki ne kupijo. Živinoorejci — zahvalite se za to klerikalnim plemenskim poslancem.

Vodovod v Novi Sušici — odklonjen. Deželni odbor je tudi za zgradbo vodovoda v Novi Sušici postavil v proračun znesek 5100 K. Klerikalna obstrukcija je kriva, da deželni odbor tega zneska ni potrdil. Ker ni dovoljenja dež. zbora, je deželni odbor v seji 22. m. m. sklenil, da se ta znesek ne izplača, kar pomeni, da se vodovod ne zgradi. Prebivalci Nove Sušice — zahvalite se za to Pakižu in Jakliču, ker je tudi to uspeh »možatega« nastopanja klerikalnih poslancev v dež. zboru!

Nezaupnice učitelju-poslancu Jakliču. — Kravja kupčija, ki so jo klerikalci sklenili z dobrepoljskim Jakličem, se ni obnesla. Jaklič je prestopil v klerikalni tabor ne morda iz prepričanja — bil je liberelec, kakor je vsak izobražen človek, in je tudi sodeloval pri liberalnih listih — ampak ker je upal, da mu donese prestop materialnega dobička, klerikalci pa so ga sprejeli, ker so se nadejali, da zapelje učiteljstvo v njihov tabor. No, Jaklič ni slabo računal, slabo pa so računali klerikalci in morda jim je že žal, da so napravili ta poskus. Ni je namreč spekulacije izlahka dobiti politične, ki bi se bila tako korenito izjalovila, kakor ta klerikalna spekulacija. Načrt sam je bil dober ali klerikalci so pri svoji kombinaciji pozabili, da učiteljstvo ni tolpa brez značajnežev, pozabili, da so učitelji možje, ki se zavedajo važnosti svojega poklica, pomena sedanje šole in da poznaje kulturi šolstva in učiteljstva sovražne namene klerikalizma tako dobro, da se s praznimi besedami in hlinjeno prijaznostjo ne dajo prevariti. Klerikalci so kombinirali: če pokažemo na Jakliču, kako z denarjem in s častmi plačamo učitelja, ki hodi z nami, mislilo bo učiteljstvo, da smo njemu in šoli prijazni in bo drlo za nami. To pa se ni iz-

polnilo. Klerikalce to seveda jezi in grize in tej jezi so dali duška sedaj, ko izreka učiteljstvo nezaupnice učitelju Jakliču zaradi njegovega nastopanja v deželnem zboru. To je preveč bolesti za klerikalno srce, zlasti ker te nezaupnice podirajo zadnji ugled, kar ga še ima Jaklič. Kaj si morejo kmetje misliti o tem svojem poslancu, ako čitajo, da tega poslanca njegovi stanovski tovariši javno obsojajo in mu javno izrekajo, kako čisto nič spoštovanja med njimi ne uživa — tako mislijo klerikalci in temu spoznanju dajejo duška s tem, da učiteljstvo in posameznike napadajo in grde. Motilo to ne bo nikogar, ker tudi zadnji učitelj v deželi tako visoko stoji nad vsakim klerikalcem, da »Slovenčev« zabavljanje ne doseže niti njegovega zaničevanja. Učiteljstvo je lahko ponosno na to, da so se »Podrta peč« in somišljeniki pridružili klerikalcem.

Protest okajnega cestnega odbora radovljiškega proti — obstrukciji v dež. zboru se glasi: Okrajni cestni odbor radovljiški je v svoji seji dne 26. julija t. l. sklenil, da odločno protestira proti divjanju političnih sleparjev, takoimenovanih katoliško narodnih poslancev v deželnem zboru kranjskem, ki so z nedostojno obstrukcijo preprečili redno delovanje te naše najvažnejše korporacije ter prizadeli s tem celi deželi neprecenljivo gospodarsko škodo, katere škode bode v občutni meri deležen tudi podpisani cestni odbor, ker bodo izostale podpore in dovoljenja za različne zgradbe. Podpisani obžalujejo, da se nekaterim koristolovnim, oziroma abnormarno častilakomnim, sicer pa brezčutnim ljudem na ljubo dela davkoplačevalcem tako ogromna gospodarska škoda. Okrajni cestni odbor radovljiški, dne 26. julija 1902. Tomaž Šusteršič m. p.; J. Čop m. p.; Ivan Janež m. p.; Luka Grile m. p.; Ivan Zark m. p.; Anton Pogačnik m. p.; Anton Pezdich m. p. — Pripomba: Ta protest se je seveda za beležil tudi v zapisniku in zapisnik je podpisal tudi župan iz Kroke, gosp. Luka Hafner, odbornik »katoliškega političnega društva« ter je pristavil svojemu podpisu iz previdnosti opazko: »v cestnih zadevah«. No, nam ni prav čisto nič ležeče na tem, ali g. Hafner naš protest podpiše ali ne, pač pa mimogrede lahko opomnimo, da »žebljarska zadruga v Kropi«, katere član je tudi ondotni gosp. župnik, uživa tudi deželne in državne podpore in bode vsled obstrukcije morebiti tudi morala malo počakati na denarce. Tako je, kroparski **župan!** No, morebiti bode »zadruga« za ta čas posodil brezobrestno kakšne tisočake — poslanec Pogačnik!?

Izjava in sklep ekspertov za streljanje zoper točo v Gradcu. — Vsled vabila avstrijskega poljedelskega ministrstva se je vršila dne 20.—24. m. m. posebna konferenca slovečih meteorologov (omenimo le dr. W. Köppen, profesor v Hamburgu, dr. R. Börnstein, profesor v Berlinu, dr. J. Angot, profesor v Parizu, dr. P. Blaserna, univers. prof. v Rimu, dr. G. Vincentini, univers. profesor v Padovi, dvorni svetnik dr. Pfaundler, univ. profesor v Gradcu i. dr.) in znanih veščakov iz Francije, Nemčije, Italije, Rusije, Srbije, Ogrske in Avstrijske, skupaj 70, da se vprašanje o streljanju zoper točo

konečno reši. Večina ekspertov se je izjavila dvomljivo, 10 pa za in 4 proti in na podlagi te pismene izjave se je sprejela naslednja, za naše razmere važna resolucija: Natančni strelni poskusi se morajo nadaljevati vsaj še 8—10 let in sicer na državne stroške, odnosno z državno subvencijo in pod državno kontrolo. Kot merodajno poskusno polje je izbrati po toči pogostokrat poškodovani kraj v obsegu najmanj 3000 ha ali 30.000.000 m² skupaj držečih se vinogradov ali drugega zaokroženega polja, katerega je armirati s Suschnig-ovimi strelnimi pripravami tip E (4 m. visok cilindar in 180 gr. smodnika) v razdalji 600 do največ 1000 metrov. Streljanje imajo izvrševati, voditi in nadzirati le izkušene osebe, nastop in izid neviht pa nalašč za to od vlade določeni in v dotičnem kraju nastavljeni vremenslovec.

Na Gojzdu pri Kamniku imajo popa, ki zna svoje brumne ovčice in koštrunčke tako farbati, da bi zaslužil, postati kanonik v Ljubljani. Tako je mož ono nedeljo pridigoval, da so liberalni poslanci stavili brezverske predloge, a klerikalni poslanci jih niso mogli drugače preprečiti, kakor da so začeli upiti in razbijati in tako — hvala Bogu — dosegli, da ti liberalni brezverski predlogi niso postali veljavni. Tako je s prižnice lagal pop na Gojzdu in še dostavil: Molimo, da pri prihodnjih volitvah dobimo še več takih poslancev! — In potem še protestujejo ti duhovniki, če se reče, da z lece agitirajo in ljudi sleparijo.

Kaplana so ubili. — Kaplan Anton Miklič, ki so ga ubili v Makolah na Štajerskem, je rodом Kranjec, doma je iz Dobropolja in sicer iz vasi Cesta, torej iz kraja, kjer cvete klerikalni fanatizem najbolje. Sploh je znana resnica, da so največji duhovniški hujskači na Štajerskem skoro vsi Kranjci. Kako je moral ta Miklič divjati v Makolah, se spozna iz tega, da so ravno ljudje te fare znani po vsem Štajerskem kot pametno pobožni in da je moralo biti počenje kaplanovo že neznosno, sicer bi se ljudje gotovo ne bili uprli.

Župan medvodski, pobožni France Svoboda je dobil te dni pri okrajni sodnji 24 ur zapora. Meseca maja je prišla k njemu neka žena po svojo hčer, ki je z doma ušla in pri županu stopila v službo. Župan je mater tega dekleta najprej ozmerjal in opsoval, potem jo pa iz hiše vrgel. Zdaj je pa sodnik vrgel župana — v luknjo.

Veliko poneverjenje. Minoli teden je nenadoma izginil sodni oficial in jetnišničar na Žabjeku Vinko Šorn. Splošno se je mislilo, da je v hipu duševne zmedenosti zapustil svojo službo, da se pa že zopet vrne. Tako so sodili tudi Šornovi predpostavljenci, ki so bili sploh mnjenja, da je Šorn vsled smrti svoje žene postal melanholičen, in sicer tako, da je včasih napravil utis, kakor da ni več zdrave pameti. Sedaj seveda se ve, da je bila ta melanholija — le strah. Šorn se je bal, da pridejo na dan njegova poneverjenja. Samo če bi bil avanziral, bi bil mogel prikriti storjene nerednosti. Pred kratkim je izvedel, da ni avanziral, da je postal oskrbnik drug uradnik in v tem trenutku je bilo tudi gotovo, da se poneverjenja razkrijejo, čim nastopi novi oskrbnik svojo službo. Šorn

je pobegnil. Kakor rečeno, tudi njegovi predpostavljenci niso slutili nič zlega, dokler ni revizija dognala, da je Šorn poveril okrog 11.000 K uradnega denarja. Šorn se zdaj policijsko zasleduje.

Ženitovanje brez — poroke. — Iz Boro vnice se nam piše: Štiridesetletna Andriška, kateri so pred dvema mesecema pokopali moža, uvidela je, da je samemu biti težko in si je izvolila mladega, čvrstega fanta, s katerim sta bila pretečeno nedeljo tretjič oklicana in zvečer bi se bila imela vršiti poroka. Na nevestinem domu se je pridno kuhalo, cvrlo in peklo, svatje so se zbrali in hajd v cerkev k poroki, ženin ves potr in objokan, a nevesta vesela in dobre volje, nadejajoč se osladnega življenja. Da običajne harmonike ni manjkalo, razume se samo ob sebi. Prišedši v cerkev, zahteval je župnik od mladotnega, v Trstu rojenega ženina potrebnih in predpisanih izkazil, katerih pa ženin ni imel in brez teh ga župnik ni hotel in tudi ni smel poročiti. Vse, dve uri trajajoče prošnje niso omehčale župnikovega trdega srca in šele ob 10. uri zvečer, ko so uvideli, da ne opravijo niti z lepa, niti z grda nič, podala sta se neporočenca s svati vred, spremljani od ogromne vriskajoče množice radovednega ljudstva, na nevestin dom, kjer so se baje tudi brez poroke prav dobro zabavali do belega dne. Če živita sedaj ločeno, ali v divjem zakonu, poročevalcu teh vrstic ni znano; toliko je pa istina, da ju župnik še ni cerkveno poročil in tudi župan civilno ne, in sicer zato ne, ker — ne zna.

Stavka v Litiji. V Schwarzovi predilnici v Litiji so ustavile delavke delo, ker so se jim znižale plače za 20 odstotkov.

Napaden dacar. Pretečeno nedeljo zvečer so doslej še neznani zlikovci blizu Springerjeve gostilne v Trebnjem zavratno napadli dacarja g. Rudolfa Simončiča, ga pobili na tla in ga z nožem ranili blizu očesa.

Umor. V ponedeljek 28. julija t. l. zvečer je umoril posestnik Franc Tomšič na Velikem Ubelskem blizu Razdrtega na travniku svojo ženo v navzočnosti njunega 5letnega sinčka — baje iz ljubosumnosti. Morilec je izginil po storjenem zločinu, ter ga še sedaj ni bilo moči najti. Kakor se sliši, Franc Tomšič ni bil pri pameti, ter je bil že pred dvema letoma na opazovalnici za umobolne.

Poskušen umor. Dne 27. m. m. je trgovčeva vdova gospa Hermina Schink v Loki pri Zagorju šla pozno zvečer čez hodnik svoje hiše. Nakrat je na dvorišču počil strel in krogla je zadela svečnik, ki ga je držala gospa v roki, potem pa zadela gospo v prsi in jo ranila. Napadalec je zbežal. Sluti se, da je napadalec z gospo Schinkovo v sorodstvu.

Umor v Pazinu. V noči od 21. na 22. m. m. je sedel lovski čuvaj Ivan Uljanič v neki žganjarni v Pazinu. O polnoči je prišel v tisto žganjarno črevljar Ivan Ferencič, popil čašo žganja potem pa sunil Uljaniča trikrat z nožem tako, da je mož na mestu umrl. Ferencič je umoril Uljaniča, ker je ta pred nekaj dnevi morilčevega očeta pretepel. Morilec je zbežal, a dobili so ga čez nekaj dni v Žminju.

Grozna nesreča. Dne 12. m. m. opoldne je padel 14letni Iv. Šiberle, pastir v Plešerki, občina Hodiše na Ko-

roškem z visokega javorja 4 metre globoko na spodaj stoječi plot. Kol mu je predrl prsi, da je bil takoj mrtev. Šiberle je bil pristojen v Kranj.

Dve nesreči. Jožef Kastner, 29 let star, oženjen, zasebnik iz Wasserburga ob Inni na Zgornjem Bavarskem, je v sredo slonel na platonu brzovlaka. Blizo Št. Petra je omahnil in tako nesrečno padel na tla, da si je od zadi prebil črepinjo. Pripeljali so nezvestnega v deželno bolnico. Kastner se je udeležil pevskih slavnostij in se je z drugimi izletniki peljal v Trst. — Fran Marn, tesar iz Šneberjev št. 6. je padel s kozolca in se v notranjem delu telesa tako zelo pretresel, da je v četrtek, dne 31. julija zjutraj v deželni bolnici umrl.

Požar. Dne 24. m. m. je gorelo v Tupaličah pri Kranju. Posestnik I. Valjavec ima škode 5000 K, posestnik Alešovec pa 3700 K. Alešovec je sam zažgal in sedi že v zaporu.

Toča je zadnje dni v raznih krajih napravila škodo, tako okrog Vinice in Adlešic, v črnomaljskem okraju, okrog Dolskega v kamniškem okraju ter v Št. Janžu, Radečah in Boštanju. Zlasti v Št. Janžu je toča napravila veliko škodo, ki se ceni na 60.000 kron, v Radečah in v Boštanju pa občutijo novo škodo toliko bolj, ker je tam že predidoci teden toča pobila.

Ilovica za — maslo. Že zaradi goljufije predkaznovani delavec Janez Šinkovec iz Rovt ter Jože Trček sta si izmislila dobro kupčijo. Kupila sta nekaj masla, vzela precej ilovice in namešala oboje, da je bila precejšnja »kibla« polna tega na videz prav lepega masla. Šinkovec je s tem maslom šel v Jesenice ter ga neki trgovki prodal za 126 kron. Predstavil se je kot Franc Bogataj, posestnik z Dovjega in dejal, naj pošlje trgovka »kiblo« svoje dni na ta naslov nazaj. In nato jo je popihal z denarjem in Trčkom, ki ga je na kolodvoru čakal. A kmalu so oba tička prijeli in včeraj sta bila pri deželni sodnji radi goljufije dobila vsak sedem mesecev ječe.

Zapravljivec. Mestna policija ljubljanska je minuli torek prijela nekega sumljivega človeka, ki je denar takorekoč proč metal. Dajal je za pijačo, vozil se z neko natakario z izvozčekom, ji kupoval dragocenosti itd. Ko je bil priveden k policiji, ni hotel povedati nobenega imena. Pripovedoval je o sebi Robinzonske pravljice. Najden je bil na nekem španskem otoku. Potem je potoval po Španiji, bil tam v Barceloni, od tam šel v Buenos Aires za trgovskega potnika. Pozneje je prišel v Trst, šel od tam v Videm in bil v bolnici na umobolnem oddelku. Starišev ni poznal nikoli in je bil izrejen pri drugih ljudeh. Potoval je tudi mnogo po Ameriki. — Ker je sprevidel, da temu pripovedovanju nihče ne veruje, je končno povedal svoje ime, ako se more temu verjeti. Pravi, da se piše Anton Defiol, je 37 let star in je bil pred nekaj časom trgovski potnik pri Ivanu Viotu v Vidmu v Via Giulia št. 16, kateremu je v svoji slabomnosti poveril 8700 K in polovico že zapravil. Sedaj se dela, kakor bi bil v resnici slaboumen in sili le spat. Ako so te napovedi resnične, se bode izkazalo v kratkem.

Strašni zločin blazne ženske. Iz Szoke pri Temešvaru poročajo: 45letna vdova Valerija Muntyana, pridna kmetica, je te dni dopoldne zblaznela. Vzela je sekiro, šla v sobo, kjer sta se igrala 4letna hčerka Ana in 7letni sin Pavel, ter oba pobila. Potem je poleg trupel pokleknila in glasno molila. Še pozno zvečer se je zapazila nesreča. Sosedje so našli vso sobo v krvi, otroka s preklanimi glavami in pri njima na glas molečo žensko. Le s silo so jo odstranili. Brat morilke je uradnik v Pančevu. Blaznico so odvedli v bolnišnico za umobolne.

Nenavadna poroka se je vršila nedavno v župniji Jowington pri New Yorku. Nevesta je bila brez rok, zato so ji morali nataktni poročni prstan na tretji prst leve noge. Po izvršen poroki je podpisala nevesta zakonsko pogodbo z ного, kakor pravijo ima lep »rokopis«.

Sramežljiva — dama. V morskem kopeli Yormuth se je pritožila neka postarana devica pri mestnem poglavarstvu, da se neki gospod redno vsako jutro uprav pod njenimi okni koplje. Poglavarstvo je na to zaprosilo mladega gospoda, naj se koplje nekaj kilometrov dalje, da se stara devica ne bo imela več vzroka sramovati in pohujševati. Dotičnik je ubogal, toda stara devica se zopet pritoži: »Gospod si je sicer res izbral oddaljenejšo kopališče, toda morem ga še vedno videti z daljnogledom«. Nato pa je poglavarstvo gospodično poučilo, naj zre s svojim daljnogledom na nebo, pa ne bo videla kopajočega gospoda.

Cerkve v Londonu. — V središču Londona v takozvani City, kjer prebiva okoli 30.000 oseb, je 52 cerkev. Cerkve so navadno prazne, a župnišča so dana v najem. Duhovniki so na počitnicah ter imajo svoje namestnike ali pa tudi ne. Vendar so ti duhovniki izvrstno plačani, saj dobivajo 1000—2000 funtov šterlingov na leto. Poleti so cerkve navadno zaprte, v župnišču so pisarne, kramarije in skladišča, duhovniki pa v letovišcih. Vlada je začela sedaj veliko preiskavo, ker duhovniki pač vlečejo plačo, a se za svojo službo ne menijo.

Sežiganje mrličev. Statistika izkazuje, da je bilo leta 1901 na celem svetu 79 krematorijev. Nemčija jih ima sedaj sedem, namreč v Gothi, Hamburgu, Heidelbergu, Offenbachu, Jeni, Mannheimu in Eisenachu. Osmi krematorij se odpre v najkrajšem času v Mainzu. Mrličev se je sežgalo na Nemškem 693, od teh skoraj polovica v Gothi. Angleška ima tudi sedem krematorijev, v katerih so sežgali 445 mrtvecev. V Švici so krematoriji v Curihu, Baselu in Genevi, četrtri se napravi v St. Galenu. Švedija ima take naprave v Stokholmu in Göttingu, Danska v Kopenhagenu. Najbolj je razširjeno sežiganje mrličev v Italiji, kjer je 22 krematorij, ki pa so imeli le 243 sežigov. V 24 krematorijih Severne Amerike so sežgali 2295 mrtvih. Na Francoskem je samo eden krematorij, v Rusiji in Avstriji pa ni nobenega.

Pasji dnevi. — Pasji dnevi začenjajo s 24. julijem in končajo s 24. avgustom. Svoje ime so pridobili od Siria ali sozvezdja psa, čegar prihod, liki lajanju psa, je opozarjal vsako leto stare Egipčane na naraščanje reke Nile, ki se je v tem času razlivala čez bregove. Stara pratika govori: Kadar so pasji dnevi grdi, bati se je nalezljivih bolezni, če pa so lepi, je zdravo in ugodno leto.

Izborni — dijaki. Na višji gimnaziji v Požegi je bilo v sedmi šoli vsega skup 6 dijakov, za kojih izomiko in spodobno vedenje je skrbelo osem profesorjev in ravnatelj. A vzlic temu je bil pred počitnicami sledeči vspeh: eden je dobil spričevalo prve vrste, dva morata po počitnicah ponavljati izkušnjo, dva sta dobila spričevalo druge vrste, eden pa tretje. V osmi razred bo potemtakem vstopil samo en dijak, kjer se bo znašel s 4 repetenti.

Smrtonosen — klobuk. V Seattle, mestecu ob tihem oceanu, se je sprehajala pred kratkim mrs. Davida Thomasova s svojim soprogom in z bratom. Nakrat je zagledala mlada gospa v neki izložbi prekrasen modern klobuk; ljubeznivi mož je stopil takoj v prodajalno ter vprašal, koliko stane klobuk. A ker je veljal 18 dolarjev, ga žena ni marala, češ da je predrag ter da neče biti tako zapravljava. Tedaj pa ji je začel prigovarjati brat, Samuel Lake, naj sprejme klobuk, katerega je mož voljan kupiti. In tako se je izcimil iz tega pravi prepir. Trojica se je pomirila, a se je začela iznova prepirati, tako da je naposled ustrelil S. Lake svojega svaka, ter sestro smrtnonevarno ranil. Potem je nabil še enkrat revolver in je usmrtil še samega sebe.

Stroški za — kardinalski klobuk. — V zadnjem papeškem konzistoriju so prejeli rudeče klobuke kard. Skrbensky Puzyna in Martinelli. Stroški za kard. čast so bili pred več leti dokaj večji, a tudi zdaj mora vzeti seboj novi kardinal v Rim precej nabasan žep. Račun, ki se sedanjem času predloži novoimenovanemu kardinalu je sledeči: propaganda Fidei dobi 3225 za kard. klobuk, tajniku sv. zbora 268.75 lir, obredarjem 1505 lir, kapelanom-koristom 922.50, cerkovnikom konzistorija 268.75, ostiarjem 141 skupaj 7213.18 lir. A to še ni vse. Papeški dvorni uradniki dobivajo na dan konzistorija 3691.49 lir. Tem svotam morajo že poprej plačati novi kardinali katerim se prinese rudeča kapica v njih rezidence 3721.64 lir va tajne komornike, kojim je ta posel zaupan. Razun tega stoji vsakega cerkvenega dostojanstvenika mnogo dragocena kardinalska obleka, opremljevanje stanovanja, ker mora imeti v svoji palači vsak kardinal zmiraj pripravljen dragocen sedež za papeža, ako bi ga slučajno posetil. Toda — cerkev in židi imajo denar.

Tržne cene v Ljubljani

2. avgusta 1902.

	K	»		K	»
Pšenica, 100 kg	20	40	Špeh povojen, kgr.	1	60
Rež, „	16	—	Surovo maslo, „	2	40
Ječmen, „	14	—	Jajce, jedno „	—	6
Oves, „	16	60	Mleko, liter „	—	18
Ajda, „	14	80	Goveje meso kgr.	1	30
Proso, „	15	60	Telečje „	1	40
Koruza, „	12	60	Svinjsko „	1	50
Krompir, „	6	—	Koštrunovo „	—	90
Leča, lit.	—	25	Piščanec „	—	1
Grah, „	—	40	Golob „	—	40
Fižol „	—	24	Seno, 100 kilo	7	80
Maslo, kgr.	2	50	Slama, „	7	—
Mast, „	1	50	Drva trda, klfr.	8	20
Špeh svež, „	1	40	„ mehka, „	5	60

Loterijske srečke.

Brno, 23. julija.	69, 49, 70, 48, 83.
Dunaj, 19. julija.	54, 71, 68, 34, 39.
Praga, 30. julija.	58, 39, 83, 79, 36.
Trst, 26. julija.	26, 44, 59, 64, 69.
Gradeo, 19. julija.	78, 31, 53, 71, 19.
Lino, 26. julija.	62, 3, 84, 34, 70.

Povsod po Slovenskem

in še čez mejo razširja se od dne do dne poraba prave in najboljše

kavine primesi

v prid družbe sv. Cirila in Metoda

iz
I. jugoslov. tovarne za
kavine surogate

— v Ljubljani. —

Zahtevajte jo povsod!!

Salame

ogrske 1.70 gld., domače iz šunka 1.20 gld. domače 1 gld., dunajske 80 kr. šunka brez kosti (Rollschinke) 90 in 1.10 gld., suho meso 70 kr., suha slanina 70 kr., glavina brez kosti 40 kr. kilo, velike kranjske klobase po 18 kr. in drugo pošilja od 5 kil. naprej po povzetju in sicer le dobro blago

(1028-6) Janko Ev. Sirc v Kranju.

Najnižje cene. Največji izbor.

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg.

Največje, najhitrejšo ter najvarnejšo vrsto velikanskih parnikov, ki vozijo

v Ameriko.

Hamburg-New York le 6 dni.

Vozne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja ter daje pojasnila točno in brezplačno (1223-14)

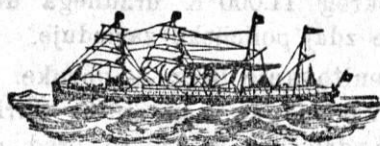
oblastveno potrjena

agentura Hamburg-Ameriške Inje

v Ljubljani, Marijin trg št. 1

nasproti frančiškanski cerkvi.

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphia. — Dobra hrana. — Izborna oprema na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji ali (1115-42)

Ant. Rebek, konc. agent

v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 34.

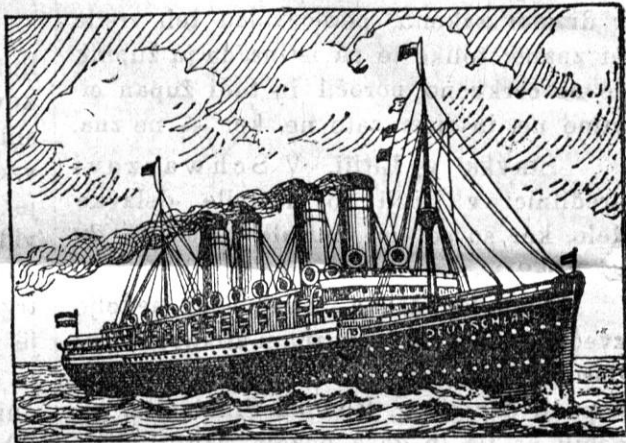
Zmešane lase

kupuje po najvišjih cenah in plača bolje nego vsaka zunanja firma

Ludovik Businaro

v Ljubljani, Hilšarjeve ulice št. 10.

Nabiralce las opozarjam s tem uljudno na mojo firmo.

Stanje hranilnih vlog:

16 milijonov kron.

Rezervni zaklad:

nad 370.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdržene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potem c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolжник toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolжник poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala. (13-20)

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje.